

te művét. Ha, mint *Nákófalván* és másutt, a parasztek kiidobták, nem sokat törődött vele. Ahol ellenben megtürték maguk között, ott ugyancsak megnőtt a taraja.

Orendi lapjának azon kijelentésére, hogy a délvidéki svábság „elmaradott”, így válaszol:

— Mi (svábok) minden tudományos pályán erősebben vagyunk képviselve, mint a szászok; bizonyára azért, mert a mi (hogy magyar, magától értetődőnek tartja) középiskoláink sokkal jobbak, mint a szászokéi.

Ebbe az energikus tollharcba beleszólt most a *Der Freimütige* utolsó számában a délvidéki hazafias sváb intelligenciának egyik legkiválóbb tagja, *Muth Gáspár dr.*, temesvári ügyvéd is. Az egész sváb intelligencia szócsöve ő, mikor így ír: „Bár azt gondolom, hogy a mi népünk elég intelligens ahhoz, hogy idegen individuumok hecceléseinek és izgatásainak föl ne üljön, de, miként a magánéletben is minden tisztességes ember kötelességének tartom, hogy a hamisjátékosokat és méregkeverőket leálcázza, azonképpen kötelességemnek ismerem, hogy a hazaellenes áramlatokat leleplezzem és leálcázzam.” Majd szembeállítja *Blaskovics* kanonok közgazdasági és népiéleti tevékenységét *Orendiével*, akinek egész működése abban merül ki, hogy néhány jóhiszemű sváb parasztot egy zászló alá terelessen az irredenta és hazaellenes románokkal a saját hazájuk ellen és „a magyarok ellen” jelszóval.

Igaza van abban is *Muth dr.-nak*, hogy a svábság nem szorul a szászok segítségére. Törődjenek ők önmagukkal. Elég ok erre, hogy napról-napra siklik ki a föld a lábuk alól és oláh kézre jut, holott Délmagyarországon a svábságot illetően ép fordítva áll a dolog. Ha a szászok zászlóvivőket akarnak küldeni, küldjenek olyanokat, akik az erkölcsöt, hazaszeretetet, a hűséget a népjogok és a haza iránt hirdetik.

— Ellenben azokat, akik idegenből idegenből idegen pénzzel a zsebükben azért jönnek, hogy bennünket pártokra osszanak, a gyermekeket a szüleiktől, a testvéreket egy-

mástól elidegenítsék, azokat az urakat nemcsak az ügyézségnek, hanem nekünk magunknak is korbáccsal kell oda kergetniünk, ahonnan idekerültek.

Ismertettem az egész tollharcot azért, hogy egyrészt rámutassak arra a pángermán aknamunkára, mely a svábság között folyik, másrészt, hogy olvasóközönségünk lássa azt a bátor, férfias küzdelmet, melyet a sváb intelligencia hazafiságból, a magyar haza iránti törhetetlen hűséggel és szeretettel folytat *Orendi* és lapja ellen. Lapunk csak kötelességét teljesíti Délmagyarországgal és annak magyarérsései svábságával szemben, mikor erre a derék küzdelemre fölhívja a magyarság figyelmét. Fölemelő, hogy a svábság ilyen bátran sikra száll, de lesújtó, hogy erre egyáltalán szükség van. Itt a legfőbb ideje, hogy energikus és hathatós törvény alkottassék az ilyen nemzetiségi izgatások ellen. Addig, míg — nem késő!

Harkányi minisztert képviselőnek választották. Nagyszentmiklósról jelentik: Ma reggel nyolc órakor *Hauser Károly* báró választási elnök megnyitotta a választást. A választókerülethez tartozó községek választói zászlók alatt már korán reggel rendkívül nagy számban vonultak föl a nagyszentmiklósi község háza elé, hol a választás lefolyt. Mintegy 1300—1500 választó vonult föl ide, keskeny éltetve *Harkányi János* bárót. Miután kilenc óráig újabb jelöltet nem jelentettek be, *Hauser Károly* báró választási elnök 9 óra 15 perckor a városháza erkélyéről *Harkányi János* bárót a kerület megválasztott országgyűlési képviselőjének jelentette ki. A mandátumot 250 tagú küldöttség fogja a kereskedelmi miniszternek Budapesten átnyújtani.

A záróra-törvény és a szegedi kereskedők.

— Három nyilatkozat. —

(Saját tudósítónktól.) A szegedi kereskedővilágot rendkívül közelről érdeklő leirat érkezett ma a város hatóságához a kereskedelmi minisztertől. A leirat elsősorban értesíti a várost, hogy a záróráról szóló törvény Budapesten, Ujpesten és több budapestkörnyéki községben életbe lépett, majd fölhívja a hatóságot arra, hogy a zárórátörvényt a törvényhatósági bizottság által alkotandó szabályrendelet útján Szegedre is terjessze ki. A miniszter leirata így szól:

Az üzleti záróráról szóló 1913. évi XXXVI. t.-c. végrehajtása tárgyában fenti szám alatt egyidejűleg kiadott rendeletemet tudomásul vétel végett Címnek mellékelten megküldöm.

A törvény hatálya ugyan egyelőre csak Budapest székesfővárosra, Ujpest rendezett tanácsú városra, továbbá Rákospalota, Erzsébetfalva, Kispest és Pestszentlőrinc községekre terjed ki. Tekintettel azonban a törvény 8. paragrafusának arra a rendelkezésére, mely szerint szabályrendelettel a törvény hatálya oly városokra és községekre is kiterjeszthető, melyekre a törvény egyelőre még nem érvényesül; tekintettel továbbá arra, hogy a törvény rendelkezéseinek ily érvényesítése nemcsak az üzleti alkalmazottnak önmagában is fontos védelmére szolgál, hanem szolgálja maguknak az üzletlajdonosoknak is az érdekét, midőn a verseny egyenlőségének szem előtt tartásával megővni kívánja azokat az üzlet túlhozsu ideig tartó nyitvatartásának hátrányaitól; tekintettel végül arra, hogy éppen ezért igen kívánatos, hogy a szabályrendelet alkotása jogával elsősorban a fejlettek kereskedelmével bíró törvényhatósági joggal fölrüházott városok minél terjedtebb mérvben éljenek: a szabályrendelet alkotás módzatai iránt való tájékozódás céljából a rendeletnek további

dok egy jó boltot itt. De így most... koplalunk!

— És ráadásul nincs cigarettám! — mormogta a férj újra kedvetlenebbül. De akkor egyszerre megállt hirtelen és a feleségére mosolygott. Szinte elpirosodva, kicsit büntudatosan ugyan, de azért megmondta az ötletét.

— Te, kicsim! Nincs más hátra, mint... megpróbálni...

— Mit? Hogy a hamis pénzzel?...

— Mért nézel úgy rám? Gyerek! Azt hiszed, bolondok leszünk. Emlékebe tartsuk? Mindenki úgy tesz azzal, igyekszik tudni rajta, ha hozzájut.

— No igen! Ha van egyéb pénz is nála, amivel fizessen, ha észreveszik. De így!...

— Ép ez az érdekes benne! Hogy fog-nak mulatni otthon, ha megirod. Csak így ér valamit a tréfa, ezt meg kell csinálnod!

— Hogy én?...

Most már ő komolyodott el egy kicsit, rejtett kis asszonyi méltatlankodással, hogy a társa nem akar vállalni helyette valami kellemetlent. S tán érezte a cigarettákat a háttérben, mint főmotívumot; amit a visszajáró aprópénzből venni akarna. Makacs-kodva mondta:

— Miért nem mégy be te?

— Én már megkaptam a magamét. De

nem, ez más! Nem lehet kellemetlenségem, ha észreveszik, szépen kijösz, hogy nem tud-tad. S a hus mégis asszonydolog. És te olyan ügyes vagy.

— Gyerünk ketten.

— Feltűnő volna.

Kicsit alkudoztak még, aztán rászánta magát; megindult szinte vadászihlettel, játékosan, hazárdosan, közönyös nyugalmat tet-tetve, mint a csinytevő gyerek. Az ura má-sik sarkon várt rá óvatos távolban.

A boltajtócska megcsendült és egy kis szomszédfülkéből kilépett a szék gazdája. Barnapiros, kövéres, bogárszemű fiatal férfi, amilyennek a mészáros festik a gyerekek képeskönyvében. Tán szunyókált odabenn az imént, mert bémészan áll meg a vevő előtt és nagy szemekkel az arcába néz...

Igen, az asszony köszönése hangjában lehetett valami szokatlan, kis izgalomtól fojtott friss, szeleskedő, eleven, valami félre-értetni-való; vagy mert az egész urinőcske olyas volt a szalagsokros kalapban, bodros, szőke hajával, violás, nagy szemével, pirosra rácsált kis szájával, mint egy szép, — egy szép virágszál. Milyen is, — barackfák vi-rága, mikor kis bolond szél fúj közte tavasz-kor és pereg és minden csupa jószág. Egy mészárszék gazdája is gondolhat néha ilyes-mit!... Mert hogy gyümölcsvirág a jöter-més virága, — és lám, — ez is helyre kis

menyecske. Ilyenkor szépek az asszonyok, mert jó étvágygal esznek... (De ilyen számárságokat, Putovics ur, ejnye!) S hogy ezt mind végig győzi nézni és gondolni, míg egy ismeretlen kis nagysága félkiló bélszint kér a pult előtt, lágy zümmögési szivigvágó, szép beszédhangon. És hogy a szemét, mely szinte nedvesen csillog, de azért hűtökös kicsit, folyton a férfi arcán tartja. Közben uj-ra beszél, fejét fontoskodva ingatja hozzá.

— Félkilót igen. Kilója forint negyven? Óh, rettentő, hogy drágul. Nézze, az Aréna-utor most is egy-husztért veszem. Komolyan mondom!

— Így letisztítva? — kockáztatja meg a férfi és nagyot szel a jégről levett, friss sza-gu, vérpiros husból. „Tetszetős kis személy ez!” vallja be önmagának is, amíg a faggyút tisztogatja, aztán kitör belőle az önkénytelen hódolat.

— Hát fizesse akkor nálam is egy-huszá-val, — na! Én se legyek rosszabb.

Megröstell, amit mondott, mintha el-áru-ta volna magát. Kint már esteledik, me-leg, nagyvárosi alkonyat, villanylámpák gyulnak, az utcalánma nyújtottabb, zenésbb. Egy közel kávéházban cigánybanda cinco-gása kezdődik. Lám! Hogy egy perc alatt mi minden járhat az ember eszébe? S a vá-sárló újra szóbafoj, látszik, készülődik.

Ma estétől kezdve **a Corsó-kávéházban** **Kóczé Antal és fiai** zene-estélyt tartanak.